

Innst. S. nr. 207

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

St.prp. nr. 59 (2004-2005)

Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom statene i Det europeiske frihandelsforbund og Republikken Tunisia og en tilknyttet landbruksprotokoll mellom Kongeriket Norge og Republikken Tunisia, begge av 17. desember 2004

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det europeiske frihandelsforbund, EFTA, ble opprettet i 1960 for å fremme frihandel og økonomisk samarbeid mellom medlemslandene. EFTA består i dag av Norge, Island, Liechtenstein og Sveits.

Hovedformålet med EFTAs frihandelsavtaler er å stimulere til økt samhandel og økonomisk samarbeid mellom partene. Frihandelsavtalen med Tunisia er et instrument for å støtte den demokratiske og økonomiske utviklingen i landet og regionen for øvrig. Samtidig gir avtalen en mulighet til å bidra til utviklingen av et frihandelsområde som omfatter Europa og middelhavsområdet på bakgrunn av samarbeidet mellom EU og middelhavslandene innenfor rammen av Barcelona-prosessen. Avtalen regulerer handelen mellom den enkelte EFTA-stat og Tunisia. De tilsvarende forbindelser mellom EFTA-statene er regulert av EFTA-konvensjonen.

Et bærende prinsipp i EFTA-statenes tredjelandspolitikk har vært parallellitet med EU. Bakgrunnen for dette prinsippet er å sikre EFTA-eksportører tilsvarende handelsbetingelser i tredjelandsmarkeder som EU-eksportører. Det har likeledes vært en målsetting å formulere avtalen slik at forholdene ligger til rette for et fremtidig felles frihandelsområde rundt Middelhavet. Tunisia inngikk en assosieringsavtale med EU som trådte i kraft i mars 1998, og som innebærer tollnedtrapping på industriprodukter over en periode på 12 år fra ikrafttreddelsen.

Tunisia er medlem av WTO, men Norge har ingen andre handelsavtaler med landet.

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Tunisia er bygget over samme lest som EFTAs frihandelsavtaler med de øvrige land i regionen. Avtalen inneholder bestemmelser som bygger på den senere tids utvikling i det internasjonale handelsregimet. Avtalen omfatter med få unntak handel med industrivarer, bearbejdede landbruksvarer, fisk og andre marine produkter. Eventuelle handelshindringer som kvantitative restriksjoner skal avvikles fra avtalens ikrafttredelse. Tollsatsen må avvikles etter en fastlagt tidsplan. Avtalen er asymmetrisk, noe som innebærer at Tunisia gis lengre tid enn EFTA-statene til å trappe ned sine tollsatsen. Videre inneholder avtalen basisbestemmelser for investeringer, inkludert kapitalbevejelser, offentlige anskaffelser, immaterielle rettigheter, og en utviklingsklausul på tjenester.

Avtalen fastslår at partene har til hensikt på et senere tidspunkt å utvide avtalen med hensyn til investeringer og handel med tjenester. Hver av EFTA-statene har dessuten forhandlet frem en bilateral landbruksprotokoll med Tunisia. I fortalet og den innledende formålsartikkelen fastslås de grunnprinsipper som avtalen bygger på, herunder markedsøkonomi og respekt for demokratiske verdier og menneskerettighetene.

Frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksprotokollen vil bli notifisert samtidig til Verdens handelsorganisasjon WTO for å tilfredsstille kravet i GATT-avtalens artikkel XXIV om at et frihandelsområde skal omfatte hoveddelen av samhandelen.

I et vedlegg til avtalen gis Norge rett, ved ratifikasjon, til å unnta Svalbard fra avtalens geografiske virkeområde, med unntak av de bestemmelser som gjelder handelen med varer. Norge vil benytte seg av denne retten.

Frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksprotokollen ble undertegnet på EFTAs ministermøte i Genève 17. desember 2004.

Frihandelsavtalen, dens vedlegg I, V og VI og den bilaterale landbruksprotokollen følger som vedlegg til proposisjonen i engelsk originalversjon med uoffisiell oversettelse til norsk. Vedleggene ellers og protokollene til frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksprotokollen følger som utrykte vedlegg til proposisjonen. Disse vedleggene finnes også elektronisk på <http://odin.dep.no/ud/norsk/publ/stprp>.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Haakon Blankenborg, lederen Thorbjørn Jagland, Jens Stoltenberg og Gunhild Øyangen, fra Høyre, Julie Christiansen, Inge Lønning, Oddvard Nilsen og Finn Martin Vallersnes, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund og Christopher Stensaker, fra Sosialistisk Venstreparti, Kristin Halvorsen og Bjørn Jacobsen, fra Kristelig Folkeparti, Sigmund Kroslid og Lars Rise, og fra Senterpartiet, Åslaug Haga, er positiv til en frihandelsavtale mellom EFTA og Tunisia og slutter seg til det fremforhandlede avtaleutkast. Komiteen har

merket seg at man har til hensikt på et senere tidspunkt å utvide avtalen til å omfatte investeringer og handel med tjenester.

Når det gjelder frihandelsavtaler generelt, har komiteen merket seg statsminister Bondeviks uttalelse på en pressekonferanse 15. april i år om at Regjeringen vil satse sterkere på frihandelsavtaler gjennom EFTA. Komiteen deler dette synspunktet og mener det vil være viktig for norsk næringsliv å søke å etablere flere frihandelsavtaler med relevante handelspartnere.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom statene i Det europeiske frihandelsforbund og Republikken Tunisia og en tilknyttet landbruksprotokoll mellom Kongeriket Norge og Republikken Tunisia, begge av 17. desember 2004.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 25. mai 2005

Thorbjørn Jagland
leder

Morten Høglund
ordfører